

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็น
ที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลละแม
อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
องค์การบริหารส่วนตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗**

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการ ควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยม ในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่ บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริต ในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่ง ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือ ในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลละแม จะแบ่งความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องของการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๒.๒ ความเสี่ยงการทุจริตของการใช้อำนาจตามกฎหมายและตำแหน่งหน้าที่การให้บริการ ตามภารกิจ

๒.๓ ความเสี่ยงการทุจริตของการจัดซื้อจัดจ้าง

๒.๔ ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

รูปแบบการประเมินความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) จำแนกได้ ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (S : Strategic Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ ไม่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (O : Operation Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ไม่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการ หรือหลักวิชาการ การไม่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานเพียงพอของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ความประมาทเลินเล่อ ฯลฯ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (F : Financial Risk) เป็นความเสี่ยงในการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หนังสือสั่งการ หลักวิชาการที่กำหนดไว้ หรือไม่มีความรู้ ความสามารถทักษะในการปฏิบัติงานเพียงพอ การจงใจละเว้น ความประมาทเลินเล่อ ฯลฯ

๔. ความเสี่ยงด้านกฎหมายระเบียบหรือที่เกี่ยวข้อง (C : Compliance Risk) เป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องได้ หรือระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หนังสือสั่งการต่าง ๆ ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน หรือไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ สถานการณ์ปัจจุบัน หรือหนังสือสั่งการต่าง ๆ ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน หรือไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ สถานการณ์ปัจจุบัน (ระเบียบล่าช้า)

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติม อีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิม ของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่า มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการสำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ – คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ – องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ – องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒: การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ – กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ – ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓: กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ – พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔: สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ – องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ – มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ – มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕: กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ – ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา เหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

๑. Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้วทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
๒. Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่อง ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
๓. Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วน ที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก
๔. Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันปราบปรามล่วงหน้า ในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลละแมจะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาต ของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๔ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๕ ขั้นตอน

๑. การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือขั้นตอนการทำงาน

๒. การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

๓. การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๔. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๕. การจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือขั้นตอนการทำงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลละแม จะแบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการ ดำเนินการหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมายการให้บริการตามภารกิจ

๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุความเสี่ยงการทุจริต

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกใน การพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๑.๑ เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบน เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ยง่ายขึ้นหรือ ได้รับการยกเว้น หรือไม่เป็นไปตามกฎหมายเรียกเก็บเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการเพื่อให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้เร็ว ขึ้น

๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมายการให้บริการตามภารกิจ

๒.๑ เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อ

๒.๒ ใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง

๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

๓.๑ จัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม TOR

๓.๒ เอื้อประโยชน์โดยการเป็นคู่ค้าหรือคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง

๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

๔.๑ การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม

๔.๒ ช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้องในการสอบเข้าบรรจุแต่งตั้ง

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลละแม กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงสร้างที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

๑. ด้านโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๕ ครั้ง/ปี
๔	สูง	สูง มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้ง/ปี
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้ง/ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ยาก หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้น ๑ ครั้ง/ปี

๒. ด้านผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงินและผลกระทบทางการเงิน

เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งต่อการดำเนินงาน

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษ ชี้นำความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบด้านความโปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	แทบจะไม่มี

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กำหนดระดับของความเสียหาย (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ}$$
$$\text{Degree of Risk} = \text{Likelihood} \times \text{Impact}$$

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑-๓

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ขององค์การบริหารส่วนตำบลละแม

องค์การบริหารส่วนตำบลละแม มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจจะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๑. การพิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๑.๑ การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๑.๒ การใช้อำนาจตามกฎหมาย / การให้บริการตามภารกิจ เช่น การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ส่วนตัว ค่าทำงานล่วงเวลา ค่าวัสดุ อุปกรณ์หรือค่าเดินทาง

๑.๓ การจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การเรียกรับผลประโยชน์จากการทำโครงการ การเรียกรับ ผลประโยชน์ หรือเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งจากการจัดซื้อจัดจ้าง ได้แก่ การกำหนด คุณสมบัติ วัสดุ ครุภัณฑ์ และการกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าเสนอราคา การพิจารณาผลการคัดเลือก การ ตรวจรับพัสดุ เป็นต้น

๑.๔ การบริหารงานบุคคล เช่น การสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนระดับ มีการเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

๒. ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

๒.๑ สูญเสียงบประมาณ

๒.๒ เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ทำให้ผู้ปฏิบัติใช้อิทธิบาทในทางมิชอบด้วยหน้าที่

๒.๓ เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

๓. แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๓.๑ เสริมสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการ และผู้เกี่ยวข้องขององค์การบริหารส่วนตำบลละแม ห่างไกลการทุจริตทุกประเภท เช่น

- การส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่น ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น และประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น

- จัดทำโครงการฝึกอบรมจริยธรรมให้กับข้าราชการ และผู้เกี่ยวข้อง ขององค์การ บริหารส่วนตำบลละแม

- ส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี

๓.๒ การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม

- การเผยแพร่คู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ขององค์การบริหารส่วนตำบลละแม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ องค์การบริหารส่วนตำบลละแมกำหนดความเสี่ยง เกี่ยวกับการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน จำนวน ๔ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย / การให้บริการตามภารกิจ

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

๔. การบริหารงานบุคคล เมื่อพิจารณาโอกาส / ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว จึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่า ก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด ตารางความเสี่ยงซึ่งจะทำให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องบริหารจัดการก่อน

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๔	๔	๑
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๒	๒	๔	๒
๓	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	๑	๔	๔	๓
๔	การบริหารงานบุคคล	๑	๔	๔	๔

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
การจัดซื้อจัดจ้าง	ลำดับที่ ๑ (ปานกลาง = ๔ คะแนน)
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	ลำดับที่ ๒ (ปานกลาง = ๔ คะแนน)
การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	ลำดับที่ ๓ (ปานกลาง = ๔ คะแนน)
การบริหารงานบุคคล	ลำดับที่ ๓ (ปานกลาง = ๔ คะแนน)

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงสามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกได้ ๑ ระดับ คือ ปานกลาง โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนขององค์การบริหารส่วนตำบลละแม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ดังนี้

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงสามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกได้ ๑ ระดับ คือ ปานกลาง โดยสามารถสรุป ข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ สิ้นบนขององค์การบริหารส่วนตำบลละแม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	-	-
เสี่ยงสูง (High)	-	-
ปานกลาง (Medium)	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	๑. การจัดซื้อจัดจ้าง ๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ ๓. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ๔. การบริหารงานบุคคล
ต่ำ (Low)	-	-

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลละแม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗**

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส X ผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทางจัดการ ความเสี่ยง
๑) การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบน เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการ ยกเว้น หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย	๑ X ๔ (ปานกลาง)	๑. ประกาศนโยบาย No Gift Policy ๒. การจัดทำแผนผังขั้นตอนการ ปฏิบัติงานตามกฎหมายเผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๓. จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชน
๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑) เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติเรียกรับกับสินบน ประชาชน ผู้มาติดต่อ ๒) ใช้อำนาจตามกฎหมายเรียกรับสินบนเพื่อช่วยเหลือญาติหรือ พวกพ้อง	๒ X ๒ (ปานกลาง)	๑. ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล ๒. ช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่
๓) การจัดซื้อจัดจ้าง	๑) จัดซื้อจัดจ้างมีการเรียกเก็บผลประโยชน์ต่างตอบแทนหรือเรียกรับสินบนต่อเจ้าหน้าที่ ไม่เป็นไป ตาม TOR ๒) เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบนเอื้อประโยชน์โดยการที่เป็นคู่ค้าหรือคู่สัญญากับ กิจการของญาติหรือพวก พ้อง	๑ X ๔ (ปานกลาง)	๑. อบรมความรู้กฎหมายเกี่ยวกับ การจัดซื้อจัดจ้าง ๒. อบรมความรู้เกี่ยวกับการขัดกัน แห่งผลประโยชน์ ๓. ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูล การจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของ หน่วยงาน
๔) การบริหารงานบุคคล	๑) การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อน เงินเดือนไม่เป็นธรรม เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน ๒) มีการเรียกเก็บเงินเพื่ออำนวยความสะดวกช่วยเหลือญาติหรือ พวกพ้องในการสอบบรรจุ	๑ X ๔ (ปานกลาง)	๑. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการ บริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็น รูปธรรม ๒. มาตรการแสดงเจตนาธรรมณ์ในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการ บริหารงานของผู้บริหาร

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘			
เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบน เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ง่ายขึ้น หรือได้รับการ ยกเว้น หรือไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย	ปานกลาง	๑.ประกาศนโยบาย No Gift Policy ๒.จัดทำแผนผังขั้นตอน การปฏิบัติงาน ตามกฎหมาย เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๓.จัดทำคู่มือการให้บริการ ประชาชน	ทุกส่วนราชการ
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
๑. เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติ เรียกรับสินบนกับประชาชน ผู้มาติดต่อ ๒. ใช้อำนาจตามกฎหมายเรียกรับสินบนเพื่อช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง	ปานกลาง	๑. ส่งเสริมการปฏิบัติงานตาม ประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล ๒. ช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่	ทุกส่วนราชการ
การจัดซื้อจัดจ้าง			
๑. จัดซื้อจัดจ้างมีการเรียกเก็บผลประโยชน์ต่างตอบแทนหรือเรียกรับสินบนจึงไม่เป็นไปตาม TOR ๒.เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์โดยการเป็นคู่ค้า หรือคู่สัญญากับกิจการของญาติ หรือ พวกพ้อง	ปานกลาง	๑. อบรมความรู้กฎหมายเกี่ยวกับ การจัดซื้อจัดจ้าง ๒. ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมกับหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการจัดซื้อจัด จ้าง ๓.อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ ผลประโยชน์ทับซ้อน ๔. ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูล การจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของ หน่วยงาน	ทุกส่วนราชการ
การบริหารงานบุคคล			
๑. จนท.เรียกรับสินการประเมินผล การปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนไม่เป็นธรรม ๒.จ นท.เรียกรับสินบนการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน ๓.จ นท.เรียกรับสินบนช่วยเหลือ ญาติหรือพวกพ้องใน การสอบเข้าทำงาน	ปานกลาง	๑.การ กำหนดหลักเกณฑ์ในการ บริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็น รูปธรรม ๒. มาตรการแสดงเจตนารมณ์ใน การนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการ บริหารงานของ ผู้บริหาร	ทุกส่วนราชการ